

07.10.24

7-А кл.

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Араби та народження ісламського світу.

Мета уроку: ознайомити учнів з історією створення Арабського халіфату та виникнення ісламу; ознайомитися із найяскравішими досягненнями ісламської культури; удосконалювати навички роботи з історичною картою; розвивати вміння аналізувати і оцінювати текст підручника, факти, висловлювати власне судження ; продовжити виховувати інтерес до вивчення середньовічної історії.

Актуалізація опорних знань

Бесіда

- Як утворилася Візантія
- Які території були у складі Візантії
- Хто очолював Візантію
- Назвіть головні реформи Юстиніана
- Назвіть зовнішню політику Юстиніана

Мотивація навчальної діяльності

Перегляньте відео: <https://youtu.be/A28s59KnClo?si=LcU4YjoKhSbDOncD>

Вивчення нового матеріалу

Хронологічний ланцюжок (запишіть основні дати)

- **570-632 рр.** - роки життя Мухаммеда;
- **610 р.** - виступ Мухаммеда з першою проповіддю;
- **622 р.** - хіджра, початок літочислення за мусульманським календарем;

Аравійський півострів та його жителі

Географічне положення та природно-кліматичні умови Аравійського півострова. Аравійський півострів розташований в Азії, а його площа (3 млн км²) дорівнює чверті Європи. Більшу частину півострова займають пустелі й степи. Аравія поділяється на кілька різних за природними умовами областей. На південному заході Аравійського півострова простягнувся Ємен із родючими землями, багатою тропічною рослинністю, населення якого займалося рільництвом і садівництвом. Середина півострова —

величезне посушливе плоскогір'я, де можливе лише кочове скотарство. Річок тут немає, лише сухі русла, що інколи заповнюються дощовими потоками. Воду люди беруть виключно з криниці. Довга смуга вздовж Червоного моря також не придатна для осілого життя людини, лише в окремих оазах люди займаються землеробством.

Природно-географічні умови Аравійського півострова.

- Аравійський півострів розташований у Південно-Західній Азії.
- Його більшу частину займає пустеля; клімат сухий і жаркий.
- Населення – араби.

Населення Аравійського півострова

Природно-кліматичні умови Аравії спричинили поділ населення півострова на дві групи — південних і північних арабів, або землеробів та кочовиків. Більшість арабів були кочовиками — бедуїнами («жителями пустелі»), які розводили кіз, овець і верблюдів. Основним заняттям бедуїнів було кочове скотарство та караванна торгівля. Постійного місця проживання в бедуїнів не було, але племена контролювали оази.

Виникнення ісламу.

Іслам - одна з світових релігій, поширена в країнах Близького та Середнього Сходу, яка сповідує віру в єдиного Бога- Аллаха.

У світі налічується понад мільярд послідовників ісламу. Слово «іслам» арабською мовою означає «покірність», «слухняність». «Немає Бога, крім Аллаха, і Мухаммад — пророк його» - вчить мусульманська заповідь. Засновником ісламу вважається Мухаммад, чи Магомет. Який народився близько 570 р. в місті Мекка. У караванних поїздках Мухаммад із цікавістю слухав розповіді християн та іудеїв. Він любив самотність та благочестиві роздуми, часто йшов один до сусідніх з Меккою гір. Коли йому виповнилося 40 років, він вперше побачив видіння. Мухаммад прокинувся. Він вийшов з печери і знов почув голос: «Ти - посланник Аллаха». І він став проповідувати ісламську релігію. Помер він у 632 році.

Виникнення ісламу.

• Іслам (мусульманство)

- одна зі світових релігій, що виникла в VII ст. в Західній Аравії.
- Головним в ісламі є поклоніння єдиному і всемогутньому Богу – **Аллаху**, який створив небо, землю і людину, та визнання **Мухаммеда** – засновника ісламу – одним з його пророків.

Причина
виникнення

Потреба в подоланні
племінної
роздробленості
арабів та створенні
єдиної держави
шляхом об'єднання
вірою в єдиного бога.

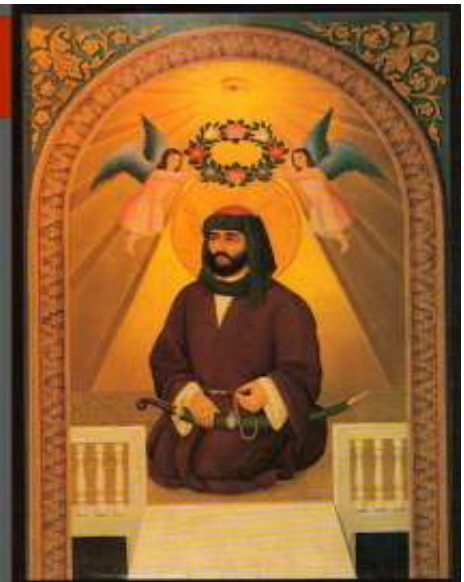

Халіф – «заступник Пророка».

Перші халіфи – Абу Бакра, Омар, Осман, Алі – були обрані та вважалися праведниками.

Халіфи поєднували світську та духовну владу, їм належала вся земля, яку вони роздавали за службу.

Судочинство здійснювалося на основі Корану.

Халіфат Омейядів.

- У 661 р. внаслідок міжусобного конфлікту між халіфом Алі, зятем Мухаммеда, та сильним родом Омейядів відбувся розкол; халіфом став **Муавія**, засновник нової династії **Омейядів**.

Столицю перенесено з Мекки до Дамаску.

Розпочато карбування власної монети.

Арабська мова стала офіційною.

Основну виробничу силу становили селяни-общинники, які сплачували поземельну подать – **харадж**; Працю рабів (полонених) використовували у видобутку корисних копалин, будівництві та домашніх роботах.

Халіфат Аббасидів.

- У 750 р. Омейяди були скинуті з престолу; новим халіфом став воєначальник **Абу аль-Аббас Саффах**, який заснував династію **Аббасидів**.

Столицю перенесено до міста Багдада.

Економічне піднесення. Вирощували рис, цукрову тростину, бавовну, займалися садівництвом і квітникарством, розводили рідкісні породи коней та овець. У містах зосереджувалися ремесла і торгівля, особливо славилися ювелірні прикраси, зброя, килими.

Запроваджено давньосхідний палацовий ритуал, що підносив халіфа над підданими.

Країну потрясли масові народні повстання.

Занепад халіфату.

Наприкінці IX ст. халіфат втрачає Іспанію, Марокко, Закавказзя, Вірменію, Єгипет, Середню Азію, де утворилися держави-емірати.

У 945 р. Багдад узяли іранські війська.

У 1258 р. монголи захопили Багдад і вбили останнього халіфа династії Аббасидів.

Арабська держава припинила існування.

Узагальнення та систематизація нових знань

Заповніть таблицю «Порівняння ісламу та християнства»

Християнство		Іслам	
1	Віра в Ісуса Христа	1	
2	Свята книга - Біблія	2	
3	Церква	3	
4	Священики	4	

Домашнє завдання:

- Прочитати §9
- Записати і вивчити нові терміни:
- Араби – це
- Іслам – це
- Коран – це
- Мечеть – це
- Кааба – це
- Муххамад – це

- Халіфат – це
- Омейяди- це
- Аббасиди – це
- **Заповнити таблицю на стор. 53.**

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!